

Návod na zber dát o cirkevnom zbore

- obec, miesto zboru
- rok vzniku zboru
- zmeny existencie zboru s uvedením rokov
- súčasný status zboru
- zmeny statusu zboru s uvedením rokov
- súčasné cirkevné administratívne začlenenie
- cirkevné administratívne začlenenie v minulosti (uveďte roky)
- bohoslužobný jazyk v dobe vzniku zboru
- zmeny v bohoslužobnom jazyku s uvedením rokov
- súčasný bohoslužobný jazyk

MODLITEBŇA

– rok vzniku, prípadne zániku

KOSTOL

– rok vzniku, rok prístavby veže, rok zániku kostola, projektant, staviteľ kostola (ak boli v mieste zboru postavené v časovom slede viaceré kostoly, uviesť údaje zvlášť pre každý kostol)

FARÁRI

– zoznam všetkých farárov s uvedením rokov, v ktorých pôsobili v zbore

PROTIREFORMÁCIA

– represálie spojené so zborom v období rekatolizácie (uveďte udalosť a rok)

ŠKOLSTVO

Existovala v minulosti pri zbore základná cirkevná škola? (uveďte roky existencie)

DIAKONIA

Existoval/a v minulosti pri zbore:
 – sirotinec? (uveďte roky existencie)
 – starobinec? (uveďte roky existencie)
 – špitál, nemocnica? (uveďte roky existencie)
 – zborová diakonia? (uveďte roky existencie)
 Existuje v súčasnosti pri zbore zborová diakonia? (uveďte rok vzniku)

KULTÚRNA ČINNOSŤ

Áké kultúrne aktivity v minulosti existovali pri zbore:
 – spevokol, jeho charakter (detský, ženský, mužský, zmiešaný) (uveďte roky existencie pri každom z nich)
 – hudobné teleso (uveďte roky existencie)
 – divadelný krúžok (uveďte roky existencie)
 – knižnica (uveďte roky existencie)

Áké kultúrne aktivity existujú pri zbore v súčasnosti:

- spevokol, jeho charakter (detský, ženský, mužský, zmiešaný) (uveďte rok vzniku)
- hudobné teleso (uveďte rok vzniku)
- divadelný krúžok (uveďte rok vzniku)
- knižnica (uveďte rok vzniku)

SPOLKOVÁ ČINNOSŤ

Áké cirkevné spolky existovali v minulosti pri zbore:
 – mládeže (uveďte roky existencie)
 – dospelých (uveďte roky existencie)
 Áké cirkevné spolky existujú pri zbore v súčasnosti:
 – mládeže (uveďte rok vzniku)
 – dospelých (uveďte rok vzniku)

PRAMENE

Existuje v rukopisnej alebo tlačenej podobe text/texty, ktoré hovoria o histórii a aktivitách zboru? Ak áno, uveďte bibliografický údaj, v prípade rukopisu aj miesto jeho uloženia.

Dátum, Meno a priezvisko toho, kto dotazník vyplnil (4440005)

RADVANSKÉ VERŠOBRANIE

9. ročník stretnutia básnikov – evanjelikov

V sobotu 20. októbra 2007 o 13,30 hod.
 v Evanjelickom a. v. chráme Božom v Radvani:
 Umelecká prezentácia bibliofílie SVETLO.

V nedeľu 21. októbra 2007 o 8,30 hod.
 v Evanjelickom a. v. chráme Božom v Banskej Bystrici:
 Služby Božie s umeleckým programom
 venované Radvanskému veršobraníu.

Srdečne pozývame! (4390005)

Hýba vám ON alebo ONA po vašom boku?
 Potom to skúste s našou zoznamkou.

ZOZNAMOVACIE INZERÁTY

v Evanjelickom posle spod Tatier

SEPTEMBER a OKTÓBER so ZĽAVOU 50%

Poslite text riadkového inzerátu a svoju poštovú adresu SMS-kou na číslo: 0904 960 474. Obratom Vám pošleme zloženku na uhradenie poplatku. Po uhradení inzerát uverejníme. Text inzerátu môžete poslať aj na adresu:

Tranoscius – Inzercia, Tranovského 1, 031 01 Lipt. Mikuláš

Tel.: 044 55 222 06, fax: 044 55 230 70

Mobil: 0904 960 474, e-mail: inzercia@tranoscus.sk

KÚPIME

STAROŽITNOSTI

obrazy významných slovenských autorov, staré obrazy, starožitný nábytok, hodiny, sklo, porcelán a iné starožitnosti. Platíme okamžite, pricestujeme.

Tel.: 032 652 84 92

Mobil: 0905 409 972

P. O. BOX 3

913 11 Trenčianske Stankovce

E-mail: antik1@stonline.sk

(100005)

POZÝVAME

Biskupský úrad VD ECAV na Slovensku v Prešove pozýva
 na Slávnostnú akadémiu,

ktorá sa uskutoční

vo štvrtok 18. októbra 2007 o 17,00 hod.

v Dvorane evanjelického kolégia

na Hlavnej ul. č. 137 v Prešove

pri príležitosti 340. výročia otvorenia

Evanjelického kolégia v Prešove (1667 – 2007).

(4380005)

Pripravuje sa Atlas histórie slovenskej evanjelickej a. v. cirkvi

Do redakcie sme dostali informáciu, že skupina vedeckých pracovníkov z Univerzity Komenského – z Prírodovedeckej a Evanjelickej bohosloveckej fakulty, i zo Slovenskej akadémie vied sa podujala pripraviť Atlas histórie slovenskej evanjelickej a. v. cirkvi. Rozhodli sme sa preto osloviť doc. Dagmar Kusendovú, CSc., ktorá je vedúcou riešiteľského kolektívu, aby čitateľom poskytla o projekte viac informácií.

■ O aký projekt ide a čo je jeho hlavným cieľom?

Ide o projekt vedeckej grantovej agentúry Ministerstva školstva SR a Slovenskej akadémie vied VEGA. Jeho názov znie História slovenskej evanjelickej a. v. cirkvi. Hlavným cieľom je prezentácia vzniku, histórie a súčasnosti evanjelickej a. v. cirkvi na Slovensku a tiež vo svete, všade tam, kde žijú Slováci – evanjelici. Výstupom z projektu by mal byť historický atlas, ktorý bude určený širokej laickej aj odbornej verejnosti. Hlavným riešiteľským pracoviskom je Katedra humánnej geografie a demografie na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave.

■ Ako vznikla myšlienka spomínaného projektu?

V ostatných rokoch bolo na Slovensku pripravených niekoľko atlasov, v ktorých je prezentovaná aj cirkevná problematika. Spomenula by som Atlas cirkvi, náboženských spoločností a religiozity Slovenska (2000), Atlas krajiny Slovenskej republiky (2002), Atlas katolíckej cirkvi na Slovensku (2005) a Atlas obyvateľstva Slovenska (2006). Vo väčšine z nich, vzhľadom na svoju početnosť, sú evanjelici vždy akoby v tieni katolíckej cirkvi. Evanjelici totiž tvoria necelých 7 percent všetkých obyvateľov Slovenska. Pri jednom neformálnom stretnutí sme si niekoľkí vedeckí pracovníci – historici, demografi i kartografi, samozrejme evanjelici, ktorí sme sa podieľali na viacerých z nich povedali, že by bolo dobré vystúpiť z tieňa a pripraviť atlas, ktorý by bol venovaný len evanjelickej cirkvi.

Od vyslovenia myšlienky bol len krok k sformulovaniu projek-

tu a zostaveniu riešiteľského kolektívu.

■ V názve sa objavilo spojenie slovenská evanjelická a. v. cirkiev. Mohli by ste ho bližšie objasniť, lebo oficiálny názov znie Evanjelickej a. v. cirkvi na Slovensku...

V projekte sa nezaobráme len históriou Evanjelickej a. v. cirkvi na Slovensku. Rovnako nás zaujímajú aj evanjelické cirkevné zbory v zahraničí, ktoré v minulosti založili Slováci – evanjelici, a kde bohoslužobným jazykom bola a doteraz je slovenčina. Pokiaľ študujeme cirkevné zbory na území Slovenskej republiky, treba prívlastok „slovenský“ chápať ako vyjadrenie územného princípu. Keď sa zaujímate o evanjelické zbory v zahraničí, potom tento prívlastok treba chápať ako vyjadrenie etnického princípu. Dosť sme sa natrápili, keď sme hľadali do názvu projektu vhodné spoločné vyjadrenie oboch princíпов. Nakoniec sme dospeli k názoru, že spojenie slovenská evanjelická a. v. cirkiev, ktoré sme použili, je najkratšie a najoptimálnejšie.

■ Kto projekt financuje?

Projekt bol prijatý Vedeckou grantovou agentúrou Ministerstva školstva SR a Slovenskej akadémie vied – VEGA, ktorá sa ho podujala v rokoch 2007 až 2009 aj financovať. Nateraz nemáme potrebu hľadať ďalšie finančné zdroje na našu prácu. Tie budeme potrebovať až keď bude rukopis atlasu hotový a budeme ho chcieť vydať.

■ Aký veľký je kolektív riešiteľov? Mohli by ste niekoho z neho menovať?

Riešiteľský kolektív má 12 členov. Vzhľadom na skutočnosť, že ide o medziodborový, historicko-geografický vedecký projekt, sú v ňom popri sebe zastúpení humánni geografi, demogeografi a historici. Všetko sú to ľudia, ktorí sa o problematiku nielen zaujímajú, ale ju aj dokážu spracovať. Ak by som mala niekoho menovať okrem seba (pôsobím na Katedre humánnej geografie a demografie na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave), spome-

niem napr. doc. Davida P. Daniela, PhD., vedúceho Katedry cirkevnej histórie na Evanjelickej bohosloveckej fakulte UK alebo PhDr. Mojmíra Benžu PhD., vedeckého pracovníka Ústavu etnológie, ktorý je jedným z autorov Etnografického atlasu Slovenska (1990).

■ V čom bude prínos uskutočneného projektu?

Ten možno vidieť v niekoľkých rovinách. Najvýznamnejší bude z hľadiska evanjelickej cirkvi. Po prvý raz ju predstaví v širších časových a priestorových súvislostiach, navyše v atraktívnej grafickej forme. Atlas bude môcť byť využitý aj ako učebná pomôcka na všetkých stupňoch evanjelickej cirkevnej školy. Vzniknutá, historicky zameraná, geografická databáza nájde svoje uplatnenie tiež v iných, tematicky užšie orientovaných prácach, či dokonca aj v praktickom živote cirkvi. Som presvedčená, že po atlase siahnu aj všetci, ktorých zaujíma cirkevná história.

■ Doteraz ste ani raz nespomenuli vedenie Evanjelickej a. v. cirkvi na Slovensku. Aký vzťah je medzi vašim projektom a vedením cirkvi?

O projekte sme informovali tak predchádzajúceho generálneho biskupa – lebo projekt sme podávali začiatkom roku 2006 – ako aj súčasného generálneho biskupa M. Klátika. S projektom sa oboznámilo aj Generálne presbyterstvo, ktoré ho odobrilo. Zaoberalo sa aj organizačným zabezpečením budúceho vydania atlasu. Za predsedu vedeckej rady atlasu navrhol Miloša Klátika a za jej členov Andreja Hajduka, Rastislava Stančeka a René Matloviča, ktorí budú zastupovať evanjelickú cirkev. Ďalší členovia budú menovaní z radov riešiteľov projektu.

■ Mohol by vám v niečom pomôcť Evanjelický posol spod Tatier? Mohol, a veľmi významne tým, že by pomohol rozšíriť informáciu o našom projekte do čo najširšej odbornej aj laickej evanjelickej verejnosti. V prvej polovici tohto roku sme oslovili všetkých farárov a farárky s prosbou, aby vyplnili dotazník o základných údajoch o ich cirkevnom zbore. Doteraz sme dostali asi 60 odpovedí, ale cirkevných zborov na Slovensku je vyše 300. Znova sa ich chystáme osloviť. Dúfam, že aj tento rozhovor im pripomenie, aby dotazník vyplnili. Neuzatvárame sa ani pred ďalšími ochotnými ľuďmi, mnohokrát vedľa o histórii svojho cirkevného zboru viac ako niektoré publikácie. Každá pomoc vo forme informácie je vítaná a bude prijatá s vďakou. Stačí len sadnúť si a napísať všetko, čo vieme o svojom cirkevnom zbore. Dobrou pomôckou pri písaní môže byť dotazník, ktorý sme zaslali na každú faru. Uvitáme každú informáciu, hoci len bibliografický údaj o tom, kde bolo niečo o zbore publikované.

Redakcia sa rozhodla byť nápomocná zaujímavému, z jej pohľadu veľmi prospešnému projektu, a preto uverejňuje spomínaný dotazník o cirkevnom zbore na strane 6.